

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

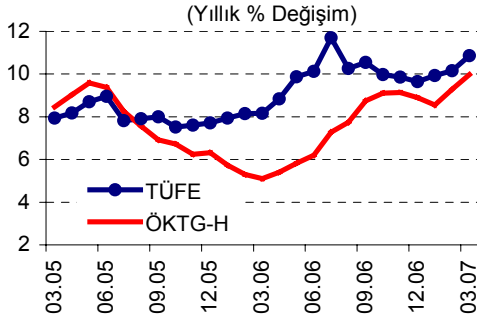
4 Nisan 2007

ÖZET...

Mart ayında yıllık enflasyon yüzde 10,86 olarak gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yılın ilk çeyreğindeki düşük baz nedeniyle mal grubunda yıllık enflasyon yükselirken, hizmet fiyat artışları geçen ayki seviyesini korumuş ve bu gelişmeler sonucunda özel kapsamlı TÜFE göstergelerinin yıllık artışı yükselmiştir.

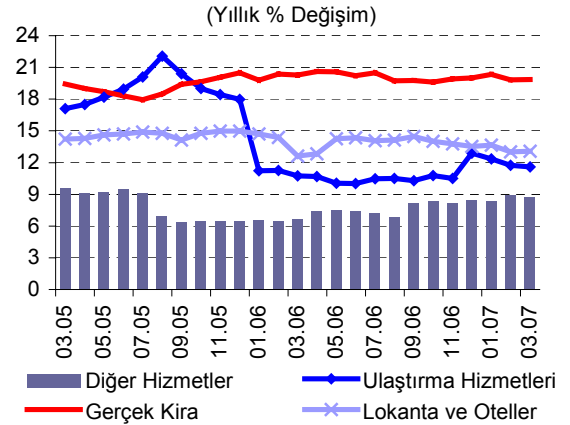
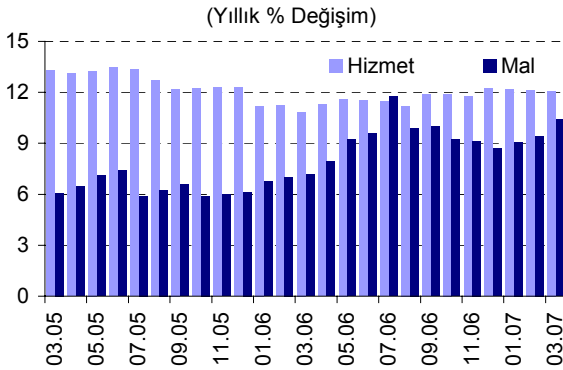
Geçen ay yayımlanan fiyat gelişmeleri raporunda öngördüğümüz söz konusu yükselişin geçici olduğu ve önümüzdeki aylardan itibaren enflasyonun kademeli bir düşüş eğilimine geçeceği tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemindeki düşük baz nedeniyle yıllık enflasyon yükselmiş ve Mart ayında yüzde 10,86 oranına ulaşmıştır. Enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altın hariç TÜFE göstergesinin (ÖKTG-H) yıllık artışı ise yine büyük oranda baz etkisinden dolayı yüzde 9,98'e yükselmiştir.

Mart ayında mal grubu fiyatları yüzde 1,07, hizmet grubu fiyatları ise yüzde 0,49 oranında artmıştır. Mal grubunda yıllık enflasyon yükselirken, hizmet grubunda yüzde 12 seviyesindeki seyrini korumuştur.

Hizmet grubu fiyatları incelendiğinde, kira, lokanta-oteller ve ulaştırma hizmetlerinin yıllık artışında bir önceki aya kıyasla kayda değer bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Diğer hizmetler grubu fiyatlarındaki yıllık artış ise eğitim ve sağlık hizmetlerindeki gelişmeler neticesinde sınırlı ölçüde gerilemiştir.

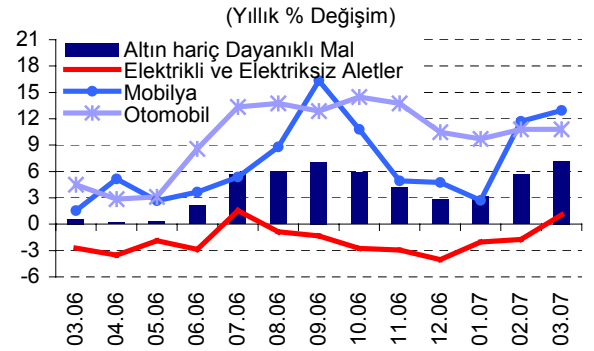
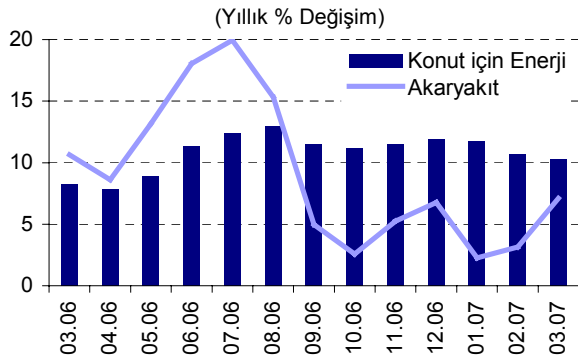
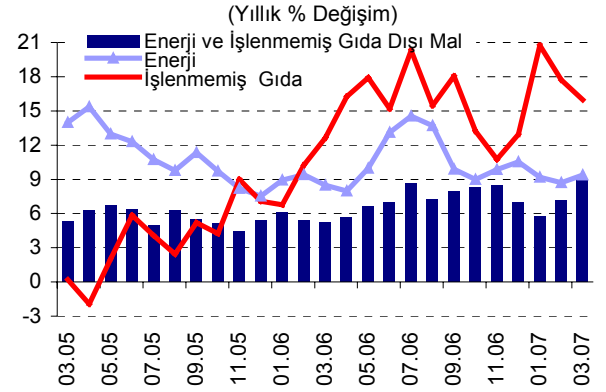
MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Nisan 2007

Mart ayı mal grubu fiyat gelişmeleri incelendiğinde, işlenmemiş gıdanın yıllık enflasyonundaki düşüşün devam ettiği görülmektedir. Enerji grubunda, uluslararası petrol piyasasında yaşanan gelişmeler paralelinde akaryakıt ürünleri artışı hızlanırken, konut grubundaki enerji kaleminin yıllık artışı gerilemektedir. Enerji ve işlenmemiş gıda dışı mal grubu fiyat enflasyonu ise bütün ürünleri, giyim-ayakkabı ve dayanıklı mal grubu fiyatlarındaki gelişmeler sonucunda son iki ayda 3,3 puan artarak yüzde 9,01'e yükselmiştir.

Altın hariç dayanıklı mal grubu fiyatları Mart ayında yüzde 0,26 ile sınırlı bir oranda artmıştır. Ancak, bir önceki ayda olduğu gibi, bu grupta yıllık enflasyon bir önceki yılda gözlenen yüksek oranlı gerilemenin oluşturduğu düşük baz etkisi ile yükseliş göstermiştir. Alt kalemler bazında, elektrikli ve elektriksiz aletler grubunda aylık fiyat artışının, beyaz eşya fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı artışlara karşılık diğer dayanıklı elektrikli ve elektriksiz aletlerin fiyatlarında gözlenen gerilemelerle, sınırlı kaldığı gözlenmiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mart 2007	Mart 2006	Mart 2007	Mart 2006
TÜFE	0,92	0,27	10,86	8,16
1. Mallar	1,07	0,17	10,40	7,18
Enerji	1,10	0,46	9,39	8,48
İşlenmemiş Gıda	0,56	2,07	15,98	12,64
Enerji ve İşlenmemiş Gıda Dışı Mallar	1,23	-0,50	9,01	5,22
Dayanıklı Mallar	0,21	-0,91	9,74	5,07
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,26	-1,13	7,19	0,59
Yarı Dayanıklı Mallar	0,66	-0,66	8,13	4,38
Dayanısız Mallar	1,55	0,97	12,04	9,71
2. Hizmetler	0,49	0,54	12,07	10,84
Kira	0,99	0,97	19,85	20,27
Lokanta ve Oteller	0,83	0,78	13,07	12,61
Ulaştırma Hizmetleri	-0,06	0,07	11,59	10,75
Diğer Hizmetler	0,26	0,39	8,77	6,68

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

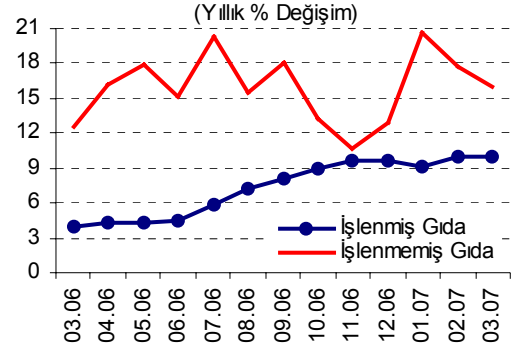

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Nisan 2007

Mart ayında işlenmemiş gıda ürünleri fiyat artışı yüzde 0,56 oranı ile bir önceki yıldaki artışın altında gerçekleşmiş, bu doğrultuda yıllık enflasyonu da yüzde 15,98 oranına gerilemiştir. Bu gelişmede, sebze ve meyve fiyatlarından ziyade diğer işlenmemiş gıda fiyatlarındaki gerilemenin etkili olduğu görülmektedir. Taze meyve ve sebze grubu fiyatlarının yüksek yıllık artış seyrini koruması, işlenmemiş gıda fiyatlarının tüketici enflasyonu üzerinde risk unsuru olmaya devam ettiğine işaret etmektedir.

İşlenmiş gıda ürünlerinde yıllık enflasyon bir önceki aydaki seyrini korumuştur. 2006 yılının ikinci yarısından bu yana yüksek oranlı fiyat artışları gösteren ekmek ve tahıllar alt grubunun, bu eğilimini Mart ayında da sürdürdüğü dikkat çekmektedir. Bu gelişmede, önceki raporlarımızda da dile getirdiğimiz, hububat üretimindeki azalışın etkisi hissedilmektedir. Öte yandan, Mart ayında ekmek ve tahıllar dışında kalan işlenmiş gıda ürünleri fiyatlarının önceki aya kıyasla belirgin bir değişim göstermediği gözlenmektedir.

Şubat ayının ikinci yarısında tütün ürünlerinden alınan maktu Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) tutarında gerçekleşen yükseliş sonrasında sigara fiyatlarında yüksek oranlı artışlar gözlenmişti. Söz konusu gelişme, tüketici fiyatlarına Şubat ve Mart aylarında farklı oranlarda (sırasıyla yüzde 2,59 ve yüzde 7,58) yansımış ve toplamda tüketici enflasyonu üzerinde yıllık bazda yaklaşık 0,5 puanlık bir etki oluşturmuştur.

Mart ayında giyim ve ayakkabı grubu fiyatları yüzde 0,28 ile bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla daha az gerilemiştir. Giyim grubu fiyatları Mart ayında gerilerken, ayakkabı grubu fiyatlarının geçmiş yıllardaki mevsimsel eğiliminin tersine artış göstermesi dikkat çekmektedir.

Ulaştırma grubu fiyatları akaryakıt ürünleri fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı (yüzde 4,01) artışların etkisi ile Mart ayında yüzde 1,21 oranında yükselmiştir. Yılın ilk iki ayında yüksek oranlı artış (yüzde 3,24) gösteren otomobil fiyatlarının Mart ayında önemli bir değişiklik göstermediği gözlenirken, ulaştırma hizmetleri fiyatlarının yılın ilk çeyreğinde yüzde 0,10 gibi düşük sayılabilecek bir oranda artmış olması olumlu olarak değerlendirilmektedir.

TÜFE içinde haberleşme grubu; ağırlıklı olarak telefon ve telefaks hizmetleri ile telefon ve telefaks ekipmanından oluşmaktadır. Mart ayında telefon hizmetleri alt kalem (şehir içi görüşme, şehirlerarası görüşme vb.) fiyatlarındaki çeşitli artış ve azalışlar birbirini telafi etmiş ve telefon hizmetlerindeki fiyat gelişmelerinin TÜFE'ye net yansımaları sınırlı olmuştur. Bunun yanında telefon ve telefaks ekipmanları alt grubu fiyatları, özellikle cep telefonu fiyatlarındaki yüksek oranlı fiyat azalışlarının etkisi ile yüksek oranda gerilemiştir. Bu gelişmeler sonucunda haberleşme grubu fiyatları Mart ayında yüzde 0,50 oranında azalmıştır.

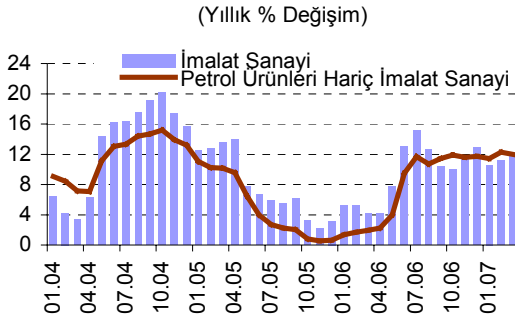
MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Nisan 2007

Mart ayında yüzde 0,97 oranında artış gösteren ÜFE'ye tarım ve sanayi sektörleri sırasıyla 0,03 ve 0,94 puan artırıcı yönde etki yapmıştır.

Bu dönemde, özellikle kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri, ana metal sanayi ile makine ve teçhizat imalatı sektörlerindeki fiyat artışlarına bağlı olarak, imalat sanayi fiyatları bir önceki aya göre yüzde 0,99 oranında artmıştır. Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri fiyatları geçen aya göre yüzde 9,16 oranında artarken, petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatlarının artışı yavaşlayarak yüzde 0,16 oranında gerçekleşmiştir.

Üretici fiyat endeksi MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Mart ayında enerji fiyatlarında önemli bir yükseliş gözlenmektedir. Bu yükselişte özellikle petrol ürünleri fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlar etkili olmuştur. Ayrıca, ana metal ve kimyasal madde ürünleri fiyatlarında gözlenen yükselişlerle ara malları fiyatlarında da artış gözlenmektedir. Diğer taraftan, sermaye malları başta olmak üzere dayanıklı ve dayanıksız tüketim malları fiyatlarında gerileme gözlenirken, dayanıklı tüketim malları fiyatlarındaki düşüşte mobilya, dayanıksız tüketim malları fiyatlarında ise giyim sektörü fiyatlarındaki düşüşler etkili olmuştur.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Mar-06	Nis-06	May-06	Haz-06	Tem-06	Ağu-06	Eyl-06	Eki-06	Kas-06	Ara-06	Oca-07	Şub-07	Mar-07
Ara Malları Fiyatları	0,74	2,20	4,43	6,84	1,55	-0,46	0,62	0,37	-0,34	-0,57	-0,08	0,12	1,24
Sermaye Malları Fiyatları	0,23	0,24	2,19	4,66	-0,15	-0,17	0,28	0,91	0,40	0,53	1,11	0,34	-1,41
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	-0,13	1,00	0,73	8,46	4,16	1,97	-0,50	1,85	0,94	-0,43	1,43	0,02	-0,48
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	0,16	0,30	-0,04	0,37	0,13	0,24	2,35	0,96	-0,26	0,13	0,03	1,82	-0,30
Enerji Fiyatları	0,32	6,87	6,70	9,65	4,11	-4,28	-8,60	-2,32	-1,80	1,53	-3,82	0,64	6,04

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Nisan 2007

...YAKLAŞAN GELİŞMELER...

- Nisan ve Mayıs aylarında giyim fiyatlarında mevsimsel artışlar beklenmektedir.

...TABLOLAR

Mart Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,92	10,86	0,27	8,16
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,47	0,62	12,94	1,30	7,94
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,06	7,22	10,17	0,15	31,25
Giyim ve Ayakkabı	7,86	-0,28	4,19	-2,92	-2,37
Konut	16,62	0,40	12,90	0,60	10,76
Ev Eşyası	7,22	1,78	12,02	-0,43	2,23
Sağlık	2,66	0,27	7,61	0,37	0,23
Ulaştırma	11,60	1,21	10,19	0,14	8,58
Haberleşme	4,41	-0,50	1,57	-0,76	2,29
Eğlence ve Kültür	3,16	-0,38	10,53	-0,83	2,67
Eğitim	2,15	-0,10	7,54	0,15	8,24
Lokanta ve Oteller	6,40	0,83	13,07	0,78	12,61
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,39	0,49	11,42	0,20	13,02

Kaynak: TÜİK

Mart Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,97	10,92	0,25	4,21
Tarım	18,17	0,21	4,43	-0,36	3,50
Sanayi	81,83	1,15	12,52	0,40	4,41
Madencilik	1,49	-0,13	12,40	-2,28	15,78
İmalat	74,49	0,99	11,78	0,48	4,12
Enerji	5,85	3,46	22,22	0,16	4,14

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.